

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 OSLO

Deres referanse
10/139

Vår referanse (bes oppgitt ved svar)
11/01203-2/HTL

Dato
4. januar 2012

Høringsuttalelse - forslag til endringer i ekomloven og ekomforskriften

Det vises til høringsbrevet datert 16. november 2011.

I det følgende vil Datatilsynet knytte noen kommentarer til de foreslåtte endringer som antas å ville få konsekvenser for personvernet.

Forslag til ny § 2-4 annet ledd i ekomloven

Forslaget innebærer at plikten til å identifisere sluttbrukere av teletjenester lovfestes, konkretiseres og gjøres generell. Tilbydernes plikt til å identifisere sluttbrukere følger i dag av ekomforskriften § 6-2.

Av merknadene til forslaget til ny bestemmelse i loven fremkommer det at formålet med å kunne identifisere sluttbrukerne på en sikker måte er at slike opplysninger vil kunne være nyttige for politiet i deres arbeid. Videre antas det at omfanget av anonym sjikane, mobbing med videre, vil reduseres.

Det er også hensikten at gjennom lovfestingen av kravet vil det bli stilt strengere krav til notoritet ved identifiseringen. Det legges opp til at fremvisning av legitimasjon, i kombinasjon med oppslag mot folkeregisteret og ordrebekreftelse sendt til folkeregistrert adresse, vil være den mest praktiske løsning.

Datatilsynet har ikke grunnlag for å bestride at strengere krav til notoritet vil kunne bidra til et redusert omfang av anonym sjikane per telefon og lignende, men vil advare mot en utvikling som i praksis vil kunne få som konsekvens at når noen har benyttet seg av et gitt abonnement, har vedkommende samtidig legitimert seg som abonnementsinnehaver. At bruken av et abonnement tillegges legitimasjonsegenskaper, noe som lett vil kunne bli en følge av den foreslåtte bestemmelsen, vil kunne by på tilsvarende utfordringer som man i dag ser rundt bruk av fødselsnummer. Det er all grunn til å frykte at en slik utvikling vil kunne ha den motsatte effekt enn den ønskede, ved at det legges til rette for en relativt enkel metode for å gjennomføre id-tyveri-relatert kriminalitet og annen misbruk. Det vises til at det ikke byr på de helt store utfordringer å manipulere teknologien, uten at man er avhengig av tilgang til den mobile terminalen som på forhånd er knyttet til det aktuelle abonnement. Det vil være uheldig

dersom bevisbyrden i slike sammenhenger i praksis snus, slik at det er innehaver av abonnementet som må sannsynliggjøre sin uskyld.

Det vurderes også som problematisk at teleselskaper skal pålegges å registrere personopplysninger utelukkende for å kunne bistå politiet i deres etterforskningsarbeid. At personopplysninger kan vise seg å bli nyttige for politiet er et hensyn som gjør seg gjeldende i så og si enhver sammenheng hvor opplysninger behandles, men politiets potensielle behov bør etter tilsynets vurdering ikke alltid tillegges større vekt enn hensynet til de registrertes personvern. Datatilsynet vil videre benytte anledningen til å advare mot at det åpnes for at andre instanser som kan tenkes å kunne ha nytte av opplysningene, gis tilgang.

Forslag til ny § 6-2a i ekomforskriften

Forslaget til ny § 6-2a i ekomforskriften innebærer en klargjøring og skjerpelse av kravene som stilles til ”opplysninger for geografisk lokalisering av nødanrop”. Hensikten er å tilfredsstillende nødetatens ønske om at den geografiske lokaliseringen av anroper blir så presis som mulig

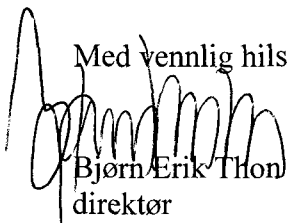
Det foreslås at tilbyderne må overføre opplysninger til nødetatene som gjør lokaliseringen av mobilterminalen minst like presis som ved bruk av såkalt *timing advance*.

Det fremkommer av merknadene i høringsnotatet at tilbydernes plikt vil skjerpes i takt med den teknologiske utviklingen og at det vil kunne bli aktuelt å kreve formidling av mobilenhetens posisjon basert på GPS-koordinater.

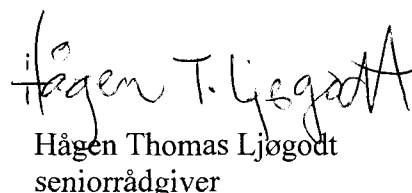
Datatilsynet vil bemerke at når det åpnes for at kravene som stilles til opplysninger om lokasjon vil kunne ”skjerpes i takt med den teknologiske utviklingen” som det står i merknadene, vil dette kunne true sluttbrukernes personvern. Tilsynet vil på det sterkeste advare mot at det settes krav som fordrer at tilbyderne til enhver tid vil kunne følge sluttbrukernes posisjon i en større utstrekning enn i dag for å kunne tilfredsstillende nødetatens krav, eller at tilbyderne pålegges å overstyre brukernes egne innstillinger av sine mobile enheter for å oppfylle nødetatens ønske om en så eksakt posisjonering som mulig.

Datatilsynet har ingen merknader til de øvrige bestemmelsene som foreslås.

Med vennlig hilsen

Bjørn Erik Thon
direktør

Hågen Thomas Ljøgdott
seniorrådgiver

Kopi: Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet,
v/Statsforvaltningsavdelingen, Pb 8004 Dep, 0030 Oslo